

4 Strategická část

Strategický rámec MAP pro Vysokomýtsko

(verze 12.0 ze dne 15. 6. 2023)

Projekt: Místní akční plán pro ORP Vysoké Mýto III
CZ.02.3.68/0.0/0.0/20_082/0022951

Realizátor projektu: NAD ORLICÍ, o.p.s.

Projektový tým:

Veronika Pažinová (koordinátor)

Petra Čejková (koordinátor)

Předsedkyně řídicího výboru MAP: PhDr. Zdena Müllerová

Vize

Předškolní, školní, ale i neformální a volnočasové vzdělávání v našem území je kvalitní, je schopné se zaměřit na potřeby každého dítěte a je pro všechny děti dostupné. Výchova a výuka jsou zajišťovány kvalitně vzdělanými pedagogy, kteří svojí práci dělají zodpovědně, s radostí a jsou respektováni jak samotnými dětmi, tak i rodiči a svými kolegy. Kvalitu vzdělávání v našem území podporuje vzájemná spolupráce mezi školami, obcemi, pedagogy, rodiči a dětmi. Materiální i technické zázemí škol je na takové úrovni, že dostatečně zajišťuje kapacitu i kvalitu výuky v našem území.

Popis zapojení aktérů

V rámci identifikace priorit na území Vysokomýtska byli zapojeni následující aktéři vzdělávání: ředitelé a učitelé mateřských a základních škol, zástupci neformálního a zájmového vzdělávání, rodiče, zřizovatelé a odborní pracovníci.

Kromě osobních jednání na půdě škol pracují zástupci cílových skupin v rámci pěti tematicky rozdělených pracovních skupinách. Jejich cílem je diskuze nad problémovými oblastmi ve vzdělávání, navrhování možných řešení vedoucích ke zlepšení aktuálního stavu, vzájemné obohacování o prvky z různých oblastí vzdělávání a sdílení dobré praxe.

Obecné složení pracovních skupin je následující: ředitelé, učitelé a asistenti MŠ, ZŠ, rodiče a odborníci v dané oblasti.

Řídící výbor jako rozhodovací orgán je složen z partnerů MAP. Aktuálně v něm zasedá 19 členů v čele s předsedkyní PhDr. Zdenou Müllerovou.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Popis priorit a cílů

Priority a cíle strategického rámce byly zpracovány na základě informací získaných z těchto zdrojů:

- diskuse a následné zápisy z pracovních skupin
- tematické příspěvky od členů pracovních skupin zpracované písemně
- osobní schůzky s řediteli škol včetně vyplněných dotazníků
- MŠMT dotazník a analýza současného stavu (SWOT analýza)
- investiční záměry škol a organizací neformálního vzdělávání

Poznámka k procesu aktualizace strategického rámce:

1. verze - schválena 30. června 2016
2. verze - aktualizace 24. ledna 2017
3. verze - aktualizace 15. listopadu 2017
4. verze - aktualizace 24. listopadu 2018
5. verze - aktualizace 4. června 2019
6. verze - aktualizace 6. prosince 2019
7. verze - aktualizace 9. června 2020
8. verze - aktualizace 10. prosince 2020
9. verze - aktualizace 23. listopadu 2021
10. verze – 6. června 2022 (+ doplnění 3 projektů do programového období 2014 – 2020, vypadlé)
11. verze - aktualizace 7. prosince 2022
12. verze – aktualizace 15. června 2023

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

PRIORITA 1: Rozvoj vzdělávacích procesů a kvalita výuky

Cíl 1.1 *Vhodná nabídka vzdělávání pro pedagogické pracovníky a další pracovníky s dětmi a mládeží*

Se zvyšováním požadavků na pedagogy a náročnosti učitelské profese se dnes setkáváme zcela běžně. Seminářů pro pedagogy je celá řada, ne všechny ovšem zaručují potřebnou kvalitu a skutečné potřeby pedagogů. Vzhledem zahlcení pedagogů věcmi mimo výuku, především administrativou, je potřeba cílit vzdělání efektivně, aby s nabídkou vzdělání rostla také motivace zajímat se o zlepšení vzdělávacích procesů a inovativní metody. Vzdělávání v různých oblastech je však kýžené rovněž pro další cílené skupiny, a to zástupce subjektů zájmového a neformálního vzdělávání, rodičů, veřejnosti a doplňkové vzdělávací aktivity pro děti a žáky. Cílem je zajistit vzdělávání aktérů důležitých v rámci procesu vzdělávání v regionu.

Cíl 1.2 *Rozvinuté motorické, pohybové a s tím související řečové dovednosti dětí*

S rozvojem digitálních technologií úzce souvisí pasivnější způsob života a nedostatek pohybu u dětí v předškolním věku. I proto je potřeba dbát intenzivněji na rozvoj pohybových a motorických dovedností, které souvisejí také s vývojem řeči.

Cíl 1.3 *Intenzivnější výuka cizích jazyků*

Cizí jazyky patří dnes nesporně mezi důležité „vybavení“ žáků a potřeba jazykové znalosti se předpokládá vzrůstající. Je proto velmi důležité posílit výuku cizích jazyků, a to i v rámci mezipředmětové spolupráce.

Cíl 1.4 *Kvalitní výuka v oblasti polytechnického vzdělávání*

Současná situace na trhu práce dlouhodobě poukazuje na nedostatek kvalifikovaných řemeslníků. Zaznamenán je pokles o manuální činnosti a obory polytechnického zaměření celkově. Cílem je zvýšit prestiž polytechnicky orientovaných oborů, současně motivovat žáky a jejich rodiče, rozvíjet v dětech od předškolního věku jejich manuální zručnost, zavést do škol více polytechnické výuky a rozvíjet spolupráci mezi školou a odborníky z praxe a mezi školou a veřejností.

Cíl 1.5 *Konstruktivní a kritický přístup k práci s digitálními technologiemi*

S rychlým a intenzivním rozvojem digitálních technologií je úzce spjata výuka ve školách i další vzdělávací aktivity. Učitelé mají k dispozici dynamickou a širokou digitální nabídku. Dnešní děti jsou nazývány digitální generací. Cílem není pouze naučit děti pracovat s IT (to už dávno umí), ale podnítit je k jejich smysluplnému užívání. Důležitá jsou témata třídění informací a rozpoznávání relevantních zdrojů, kyberšikana, plagiátorství, trávení času u PC, mezioborovost. Základem je komunikace s žáky a rozvíjení jejich kritického myšlení.

Cíl 1.6 *Posílená čtenářská gramotnost*

Děti a žáci jsou málo motivované k četbě, většinu volného času tráví hraním na počítači nebo mobilních telefonech. Důsledkem je nižší slovní zásoba a schopnost vyjadřování. Cílem je děti a žáky motivovat k četbě, již od školky, posílit celkovou důležitost čtení a zdůraznit mezioborovost problematiky.

Cíl 1.7 *Kvalitně připravení absolventi pedagogických fakult a posílená role mužů ve školství*

Absolventi vysokých škol přicházejí do učitelského zaměstnání často nedostatečně připravení. Absolventům chybí nejen dostatečná praxe, ale i tzv. měkké kompetence. Cílem je upozornit na potřebu zvýšení kvality studia učitelství, lépe připravit studenty VŠ na praktický výkon povolání učitele se zaměřením na rozvoj měkkých kompetencí. S tím souvisí také malý počet učitelů – mužů ve školních zařízeních. Cílem je motivovat jak dospělé muže, tak již žáky – chlapce k výkonu profese učitele.

PRIORITA 2: Vytvoření personálních podmínek a zázemí pro vzdělávání

Cíl 2.1 Adekvátní počet dětí a žáků ve třídách

Třídy v mateřských a základních školách se potýkají s vysokým počtem dětí a žáků ve třídách, který neodpovídá kapacitě jednoho učitele. Cílem je zajistit adekvátní počet dětí a žáků ve třídách. Bude tak zkvalitněna výuka a zajištěn individuálnější přístup k dětem a žákům. Dále snížit počet žáků především při výuce českého jazyka, matematiky a cizích jazyků, které patří mezi klíčové předměty na základních školách v souvislosti s povinnou maturitní zkouškou i s přípravou na střední školy, potažmo budoucí kariéru. V případě mateřských škol je dále potřeba lépe posoudit a ošetřit docházky dětí ve věku dvou let.

Cíl 2.2 Více pedagogických, nepedagogických a dalších pracovníků ve školách

Stoupá potřeba pedagogických i nepedagogických pracovníků ve školách. Cílem je navýšit jejich počet, a to adekvátně k počtu žáků s SVP a celkovým potřebám školy. S tím souvisí také problematika výše úvazků a finanční ohodnocení pracovníků.

Cíl 2.3 Efektivní působnost odborných pracovníků v regionu spolupracujících se školami

Odborníci z pedagogicko-psychologické poradny, kteří mohou jako jediní diagnostikovat specifické poruchy dětí a žáků a dále s nimi pracovat, nevyjíždí dostatečně do terénu. Návštěva odborníka ve škole je přitom třeba pro sledování dítěte v kolektivu (ne pouze v rámci prostoru poradny). Pedagogové (především v mateřských školách) často mají absolvované školení pro výkon práce tzv. preventisty logopedie. Přesto školy postrádají působení kvalitních odborných pracovníků v regionu, klinických školních logopedů, kteří dochází do školních zařízení, diagnostikují vadu a navrhnou řešení. Odborná zařízení jsou často přetížena a nemají dostatečné kapacity. Pro pedagogy je navíc aktuálně v rámci inkluze velmi žádaná lepší informovanost a usnadnění práce ve výuce.

Cílem je navýšit počet pracovníků pro děti s psychickými poruchami, poruchami chování, SPU a SVP přímo ve školních zařízeních. A to především v souvislosti s inkluzí a každoročním nárůstem dětí s SVP. Současně se tak zajistí včasný a individuální přístup k dětem s SVP. Dále je potřeba zajistit více terénních klinických logopedů v regionu.

Cíl 2.4 Vyšší mzdy pedagogů a ohodnocení jejich práce vykonané nad rámec pracovní doby

Pedagogové plní mnoho funkcí v rámci všestranného rozvoje dětí a je od nich očekáván nadstandardní výkon (činnost pedagoga se dnes rozšiřuje – stává se nově výkonným manažerem, citlivým psychologem, odolným vyjednavatelem, vytrvalým kreativcem apod.), často musí věnovat své učitelské přípravě nad rámec běžné pracovní doby a to z různých důvodů – zahlcení administrativními úkony, potřeba náročného zahrnutí nových metod výuky, práce na projektech, práce se začleněním dětí s SVP. Cílem je dostatečně finančně motivovat pedagogy a ohodnotit práci vykonanou navíc tak, aby současně vzrostla také motivace pedagogů k výkonu činnosti a jejího zlepšování.

Cíl 2.5 Potřebná infrastruktura a podnětné prostředí

Zázemí je nutnou součástí školských zařízení. Cílem je pokrýt potřeby školních zařízení v oblasti investic a podpořit rekonstrukce a úpravy prostor. Školy a další vzdělávací organizace a instituce potřebují v mnoha případech zrekonstruovat celkově budovy školy, včetně bezbariérového přístupu, prostorů školních družin. Důležité rovněž je, aby úpravy směřovaly k podnětně působícímu prostředí pro co nejlepší naplnění cílů vzdělávacích procesů.

Cíl 2.6 Zbudování/rekonstrukce a vybavení učeben, pořízené didaktické pomůcky

Školy a jiné vzdělávací instituce a organizace mají zastaralé učebny a vybavení, které je tak nedostatečné pro rozvoj odborně zaměřených znalostí, praktických dovedností a rozvoji osobnosti dítěte/žáka. Cílem je vybavit, rekonstruovat či vybudovat učebny. Školy by měly dostat možnost nákupu vybavení dle jejich potřeb, každá škola je v tomto směru individuální. Kromě prostor a jejich vybavení jsou nezbytnou potřebou škol rovněž didaktické a specifické pomůcky.

PRIORITA 3: Nastartování a prohloubení komunikace a spolupráce mezi aktéry vzdělávacího procesu

Cíl 3.1 Lepší oboustranná komunikace mezi rodiči a pedagogy/školou

Komunikace mezi učiteli a rodiči je jedna z nejvíce diskutovaných oblastí v rámci vzájemné spolupráce. Rodiče od školy žádají větší informovanost, individuální konzultace o pokrocích dítěte apod. Celkově je projevován menší respekt vůči pedagogům ze strany rodičů i žáků. Učitelé vyžadují od rodičů ohled na velký počet dětí ve třídě, respektování názoru učitele nebo pomoc rodičů při pořádání akcí školy. Cílem je motivovat a podpořit rodiče a pedagogy k vzájemné spolupráci, setkávání a otevřené komunikaci, docílit většího respektu k osobě učitele a zároveň lepší informovanosti rodičů o svém dítěti ve škole.

Cíl 3.2 Sdílení „dobré praxe“

Všechny cílové skupiny a aktéři ve vzdělávání mohou společně sdílet informace a zkušenosti z oblasti vzdělávání v rámci našeho území i mimo něj, přičemž možnými formami jsou osobní setkávání a platformy, vzájemné návštěvy ve školách/jiných subjektech či vytvoření online databáze a diskusního prostředí. Spolupráce a sdílení zkušeností je vítáno ve všech oblastech vzdělávání.

Cíl 3.3 Dobře fungující vztahy pedagogů a ostatních pracovníků působících ve škole

V souvislosti s inkluzí stoupá a bude nadále stoupat potřeba asistentů pedagoga, školních asistentů a odborníků, kteří působí v jedné třídě současně s pedagogem. Cílem je vymezit kompetence odborníků a učitelů směrem ke vzájemnému souladu jejich pracovních vztahů.

Cíl 3.4 Efektivní spolupráce mezi aktéry vzdělávání a rozvinuté měkké kompetence

Vzdělávání nemusí nutně probíhat pouze v prostředí školských zařízení, naopak jsou zde tendence k mimoškolní interakci dětí a žáků s širokou veřejností (respektive jejím dílčím aktérům), která má potenciál všeobecně přispět k rozvoji tzv. „měkkých“ kompetencí u dětí a žáků. Potenciál má v této oblasti rovněž spolupráce subjektů zájmového a neformálního vzdělávání se školami. Měkké kompetence zahrnují širokou škálu dovedností v oblasti chování a postojů, které jsou a měly by být rozvíjeny (nejen) v rámci vzdělávacího procesu, ať už ze strany pedagogů, rodičů, mládeže nebo veřejnosti jako takové. S měkkými kompetencemi souvisí také důraz na rozvoj mezilidské tolerance. Cílem je podpořit podobné aktivity vedoucí k obohacení vzdělávacího procesu. Dále realizovat rozličné tematicky zaměřené aktivity. Také podpořit vznik komunitních škol.

Cíl 3.5 Otevřené vztahy škol a okolních majitelů pozemků v otázce sdílení pozemků

Některá školní zařízení nedisponují vlastními pozemky, které mohou využít pro výuku probíhající mimo školní budovu. Mají však zájem organizovat aktivity jako např. obhospodařování záhonů i bez potřeby vlastní zahrady. Proto je cílem rozvinout spolupráci školských zařízení s majiteli vhodných prostorů v obci/blízkosti školy v rámci možnosti sdílení pozemků s cílem vzájemného obohacení. Dílčí součástí cíle je také naopak zpřístupnění pozemků, které užívá pouze škola, např. hřišť, veřejnosti s cílem využít potenciálu těchto pozemků.

Cíl 3.6 Podpora při žádostech o dotace a efektivní zaměření dotací směrem k potřebám vzdělávacích zařízení

Vzdělávací zařízení nedisponují dostatečnými kapacitami ani znalostmi při žádostech o dotace, často využívají firem, což může být finančně náročné a někdy riskantní. Zároveň těžko hledají adekvátní dotační tituly odpovídající jejich vzdělávacím či investičním potřebám. Cílem je zajistit vyšší podporu ze strany státu či zřizovatele při zpracování žádostí o dotace a případné realizaci projektů, zajistit efektivitu vypisovaných výzev směrem k reálným potřebám a zajistit informovanost o dotačních titulech. Žadatelé o dotace nemají zpětnou vazbu v případě, že dotace nebyla přidělena. Součástí je tedy také zdůraznit potřebu zpětné vazby ze strany ministerstva (či jiného subjektu).

Vazba cílů na opatření MAP

V tabulce níže je zanesena intenzita vazby na povinná, doporučená, průřezová a volitelná opatření dle Postupů MAP. Intenzita vazby je značena křížky (X – slabá, XX – střední, XXX – silná).

	Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita	Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání	Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školních neúspěchem	Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků	Rozvoj kompetencí žáků v polytechnickém vzdělávání	Kariérové poradenství v základních školách	Rozvoj digitálních kompetencí dětí a žáků	Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka	Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků	Rozvoj kulturního povědomí a vyjadřování dětí a žáků	Investice do rozvoje kapacit základních škol
1.1 Vhodná nabídka vzdělávání pro pedagogické pracovníky a další pracovníky	XX	X	XX	X	X	X	X	X	X	-	-
1.2 Rozvinuté motorické, pohybové a s tím související řečové dovednosti dětí	XXX	XXX	XX	XXX	XXX	X	X	X	XX	X	X
1.3 Intenzivnější výuka cizích jazyků	-	-	-	XX	X	X	X	XXX	XX	X	X
1.4 Kvalitní výuka v oblasti polytechnického vzdělávání	XX	-	X	XX	XXX	X	-	-	X	X	X

1.5 Konstruktivní a kritický přístup k práci s digitálními technologiemi	X	-	X	X	-	-	XXX	-	XX	X	-
1.6 Posílená čtenářská gramotnost	XX	XXX	X	XX	-	-	-	-	X	XX	-
1.7 Kvalitně připravení absolventi pedagogických fakult a posílená role můžu ve školství	X	-	X	-	XXX		XXX	X	XX	XX	-
2.1 Adekvátní počet dětí a žáků ve třídách	XXX	XX	XXX	XXX	X	-	X	X	X	X	X
2.2 Více pedagogických, nepedagogických a dalších pracovníků ve školách	XXX	-	XXX	X	-	XX	X	X	X	X	-
2.3 Efektivní působnost odborných pracovníků v regionu spolupracujících se školami	XXX	-	XXX	-	-	XX	-	-	-	-	-
2.4 Vyšší mzdy pedagogů a ohodnocení jejich práce vykonané nad rámec pracovní doby	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	-
2.5 Potřebná infrastruktura a podnětné prostředí	XX	X	X	XX	XX	X	XX	X	-	-	X

2.6 Zbudování/rekonstrukce a vybavení učeben, pořízené didaktické pomůcky	XX	XX	XXX	XX	XXX	X	XX	XXX	X	-	XX
3.1 Lepší oboustranná komunikace mezi rodiči a pedagogy/školou	XXX	XX	XXX	XX	XX	XX	X	X	XX	XX	-
3.2 Sdílení „dobré praxe“	XX	XX	XXX	X	X	X	X	XX	X	X	-
3.3 Dobře fungující vztahy pedagogů a ostatních pracovníků působících ve škole	XXX	X	XXX	-	-	XXX	X	X	-	-	-
3.4 Efektivní spolupráce mezi aktéry vzdělávání a rozvinuté měkké kompetence	XX	XXX	XX	XXX	XXX	XX	X	X	XX	XX	-
3.5 Otevřené vztahy škol a okolních majitelů pozemků v otázce sdílení pozemků	XX	-	-	XXX	XXX	X	-	- -	X	- -	X
3.6 Podpora při žádostech o dotace a efektivní zaměření dotací směrem k potřebám vzdělávacích zařízení	XXX	-	XXX	X	-	-	-	-	X	-	X